

ע"א א מ"י פ"ט מהל'
כלאים הלכה ב סג
לאזין כפא טור ש"ע י"ד
ס"י ר"ז סעיף ג:
ע"ב ב מ"י פ"ב מהל'
שכירות הלכה ט
סג ע"ג ע"ג ס"מ
ס"י ר"ז סעיף א:
פ"ג ד ה מ"י שם הלכה
י י"א י"ב טו"ש"ע ס"מ
סעיף ט:
פ"א ר ז מ"י שם הלכה ב
ועין בהשגות ובמ"מ
טו"ש"ע שם סעיף א:
פ"ב ח ט מ"י שם הלכה
י טו"ש"ע שם סעיף י:

ד"ש באוויזין ובתרגומין ר"ב יוסי ברבי יהודה מהו. יש לפרש
דמיבעיא ליה דשזין צרגליהן ולא כנפיהס דאין יכולין לדוש
כנפיהן דאי ככל כחו צעינן האיכא או דלמא ידיו ורגליו צעינן
והא ליכא דאין דשזין כנפיהן אי נמי יש לומר דאפילו דשזין כנפיהן
מיבעיא ליה דדומיא דשור ממש
צעינן וא"ת דמשמע דפשיטא ליה
דאי איכא ידיו ורגליו כי שור דאוכל
ולא צעי שור ממש וא"כ יליף שור
שור משצת וא"כ עוף נמי נילף כדמתן
בסוף הפרה (צ"ק דף נ"ד): דשזין שור
ובהמה חיה ועוף לענין חסימה א"כ
מאי מיבעיא ליה וי"ל כיון דצעי
רבי יוסי ברבי יהודה דומיא דשור
מיבעיא ליה דלמא עוף אינו שור לשור
לענין חסימה ומתניתין דהתם כמתנא
קמא דהכא: **ישור** במחובר היכי
משבחת אה. פישט צקונטרס הלא
הצחמה אינה יכולה להגיע ולאכול
מגפן שעל העגלה שהיא נושאה
שהצחמה לפני העגלה ואין נראה
לר"י דההוא גפן הו' תלוש ולא מחובר
אלא הכי פירושו צמחוצר היינו
כשהוא דש צמחוצר היכי משכחת לה
שיאכל אותן שזולין עמנו שהוא דש
דצשלמא שור צמלוש אחי שפיר שכל
תצואה התלושה אשר שם חסוצה
כאגודה אחת ואין לר"י ללכול מאותה
שהוא דש ממש אבל מחובר כל קלא
וקלא חסוב צפני עמנו ומשני בצרכא
פירוש צקטניות או צמחוצה שהיא
ארוכה שיכול לאכול אותן שזולין
עמנו שהוא דש: **הא** עושה מעשה
אוב"ב מן התורה. מימה מנלן למידק
הכי דמתניתין לא משמע כלל דלא
קמני אלא שאוכל משום השצת אבידה
אבל אי לאו משום הכי לא היה אוכל
אפילו מהלך כעושה מעשה דמי
דעושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר
וי"ל דדייק מדלא נקט צמתניתין
משום השצת אבידה אמרו הפועלים
אוכלים כשמיצאים כלים מאומן לאומן
דהו עושין מעשה ומינה הוה ידעינן
דאפילו בעושה מעשה אין אוכלים
אלא מפני השצת אבידה אלא ודאי
מדנקט צהליכתן מאומן לאומן שאין
עושין מעשה משמע דאי הוה עבדי
מעשה הוה אכלי מדאורייתא:
אלא

אלו נאמר ובהמתך לא תרביע הייתי אומר
לא יאחזו אדם את הבהמה כדי שיעלה
עליה זכר תלמוד לומר בלאים בלאים הוא
דאסור הא מין במינו שרי ומין במינו נמי
אחיזה אין הכנסה לא מאי אחיזה הכנסה
ואמאי קרי ליה אחיזה לישנא מועליא אמר
רב אשי הא מילתא בעו מינאי דבי רב
נחמיה ריש גלותא מהו להכניס מין ומינו
ושאינו מינו לדיר כיון דאיכא מיניה בתר
מיניה גריר או דלמא אפילו הכי לא ופשמי
לחו לאיסורא דלא בהלכתא משום פריצותא
דעבדי: **מתני'** יהיה עושה בידיו אבל לא
ברגליו וברגליו אבל לא בידיו אפילו כבתיו
הרי זה אוכל ר' יוסי ברבי יהודה אומר עד
שיעשה בידיו וברגליו: **גמ'** מ"מ כ"י תבא
בכרם רעך בכל מאי דעבדי: רבי יוסי בר'
יהודה אומר עד שיעשה בידיו וברגליו: מ"מ
דר' יוסי ברבי יהודה כי שור מה שור עד
שיעשה בידיו וברגליו אף פועל עד שיעשה
בידיו וברגליו: בעי רבה בר רב הונא דש
באוויזין ותרנגולים לר' יוסי ברבי יהודה מהו
בכל כחו בעינן והא איכא או דלמא בידיו
וברגליו בעינן והא ליכא תיקו אמר רב נחמן
אמר רבה בר אבהו: פועלים עד שלא הילכו
שתי וערב בגת אוכלין ענבים ואין שותין יין
משהילכו שתי וערב בגת אוכלין ענבים
ושותין יין: **מתני'** יהיה עושה בתאנים
לא יאכל בענבים בענבים לא יאכל בתאנים
אבל מונע את עצמו עד שמוגיע למקום
יפות ואוכל וכולן לא אמרו אלא בשעת
מלאכה יאכל משום השב אבידה לבעלים
אמרו פועלין אוכלין בהליכתן מאומן לאומן
ובחזירתן מן הגת ובחמור כשהיא פורקת:
גמ' איבעיא להו עושה בגפן זה מהו שיאכל
בגפן אחר ממין שאתה נתן לכליו של בעל
הבית בעינן והא איכא או דלמא ממה
שאתה נתן לכליו של בעל הבית בעינן
והא ליכא ואם תמצוי לומר עושה בגפן זה
רבי יאכל בגפן אחר שור במחובר היכי אכיל אמר רב שישא בריה דרב
אדיי בשרכא תא שמע היה עושה בתאנים לא יאכל בענבים הא תאנים
ותאנים דומיא דתאנים וענבים אוכל ואי אמרת עושה בגפן זה אינו אוכל
בגפן אחר היכי משבחת לה אמר רב שישא בריה דרב אדיי במודלית תא
שמע אבל מונע את עצמו עד שמוגיע למקום היפות ואוכל ואי אמרת עושה
בגפן זה אוכל בגפן אחר נזייל וניתו התם משום ביטול מלאכה לא
קא מיבעיא לן כי קא מבעיא לן היכא דאיכא אשתו ובניו מאי תא שמע
וכולם לא אמרו אלא בשעת מלאכה אבל מפני השב אבידה לבעלים אמרו
פועלים אוכלים בהליכתן מאומן לאומן ובחזירתן מן הגת סברוה מהלך
כעושה מעשה דמי ומשום השב אבידה לבעלים הוא דאכיל מדאורייתא לא
אכיל אלמא עושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר לא לעולם אימא לך עושה
בגפן זה אוכל בגפן אחר ומהלך לאו כעושה מעשה דמי איכא דאמרי סברוה
מהלך לאו כעושה מעשה דמי והיינו טעמא דמדאורייתא לא אכיל משום
דלאו כעושה מעשה דמי הא עושה מעשה אכיל מדאורייתא אלמא עושה בגפן
זה אוכל בגפן אחר לא לעולם אימא לך עושה בגפן זה אינו אוכל בגפן אחר
ומהלך

מתני' ואפילו צפספו. דאינו מוזי ידיו ורגליו: **גמ' כי שור.**
דהא אקשת חוסס לחוסס: דש צאוויס. דאין להם ידים להשען
וכל משענותם על רגליהן: עד שלא הילכו וכו'. דרכן להטיל ענבים
על הגת ודורכין צרגליהם על הגת ועד שלא הילכו צה שמי וערב
אין מלאכתן ניכרת ביין אלא בענבים
לפיכך אין שותין יין דהוה ליה עושה
צמין זה ואוכל צמין אחר: **מתני'**
אכל מונע הוא עמנו וכו' ואוכל.
כל אכילתו מהן: וכוון לא אמרו.
שיאכל אלא צשעה שהוא עוסק
צמלאכה ולא שישצ לו ויאכל לומר
הרי מנעמי עממי עד כאן לא צטלמי
לאכול עכשיו אשצ לי ואוכל: **אכל**
מפני השצ אבידה לצעלים. שלא
יצטל ממלאכתו ויאכל: **אמרו פועלין**
אוכלין צהליכתן מאומן לאומן.
כשגמרו שורה זו והולכין להחמיל
צחצירתה ואע"ג דההיא שעתא לאו
שעת מלאכה היא ניחא ליה לצעל
הצית צהא: וחמור כשהיא פורקת.
בגמרלא מפרש לה: **גמ' מהו שיאכל**
בגפן אחר. שיקון אשכול גפן יפה
וילך למקום שהוא עושה שם ויאכל:
ואי אמרס. למה לי למיבעי להא
פשיטא דאכול דאי אינו אוכל שור
צמחוצר דרצין לעליס דלחיל היכי
אכיל הרי מלאכת שור צמחוצר אי
אפשר לו לאכול מגפן שהוא עושה
צה שהרי קשור לצמד לפני העגלה
והצורכיס עושין בגפן שאכל העגלה
ונותניס צעגלה: אי משום הא לא
פפשוט אמר רב שישא צצרכא.
צזמורה ארוכה מאד ומגעט עד לפני
השור: דומיא דתאנים וענבים.
שעושה צמאנה זו ואוכל צחצומיה:
אמר רב שישא צריה דרב אדיי.
לעולם תרוייהו צעינן ממין וממה
והאי דאיצטריך למיתני תאנים וענבים
דייקת הא תאנים ותאנים אוכל
צמאנה המודלת על הגפן או גפן
מודלה על תאנה ואשמועינן
עושה צמין זה לא יאכל צמין אחר
ואע"ג דהוי עסוק צשניהס שהרי
צריך להצביה ולהפריד הענפים של
זה מזה כשהוא חותך ומינה לא ממין
שאתה נתן הוא הא תאנים ותאנים
דומיא דהני כגון המודלת על חצירתה
אין צריך להצמין מאחיה מהן יאכל
דממין שאתה נותן וממה שאתה
נותן הוא דצשניהס הוא עסוק:
ניזיל וליסי למקום שהוא עושה.
ולמה ליה למונע: משום ציטול
מלאכה. צצטיל צהליכתו וצחזירתו:
אשסו וצניו מהו. שלא נשכרו
אלל צעל הצית וקא מייתו ליה:
פצרוס. רצנן דצי מדרשא דצעו
למיפצט מהא צעיין: מהלך.
צצרכי צעל הצית כגון זה צלכתו
מאומן לאומן: **כעושה מעשה**
דמי. יש לו לאכול ואפילו הכי
אי לאו דמתקון ליה רצנן דניחא
ליה לצעל הצית מדאורייתא לא
אכיל מפני שהליכתו צורך גפן
שהולך אללה הוא ואכילתו מענבים
שקולין מווי שינא ממנה הוא
אלמא עושה צזה אין אוכל צזה:
לאו כעושה מעשה דמי הלכך
צכתף והולך מווי אלל זו ואכיל:
ומהלך

א) נ"ל רננה. רש"י,
ב) סנהדרין נ"ג;
ג) נמשכות פ"ב מ"ח,
ד) גירסת רש"ל בשדכא
ה) דלית וכן צערוך, ו) דף
פ"ח:
תורה אור השלם
1 את חקתי תשמרו
בהמתך לא תרביע
בלאים שדך לא תורע
בלאים ובגד בלאים
שעטנו לא יעלה עליך.
יקרא יט יט
2 כי תבא בכרם רעך
ואבלת ענבים כנפשוך
שבעך ואל בליך לא
תתן: דברים כג כה

מוסף רש"י
דש באוויזין ותרנגולים.
שאין להם אלא רגלים.
מהו. מי עבד עליהו משום
לא תמסוס שור, או לא, בכל
כחו בעינן. כשור, והא
איכא כ"י (סנהדרין נ"ג).

אז לאו מפני השצת אבידה לא הוה ליה למיכל: הא עושה מעשה. כגון נשא